روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی

سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخشنامه ها - آگهی های رسمی

سال اول - شماره ۱۷۲ | مدیر سید محمد هاشمی نماینده مجلس شورای ملی | ۳ شنبه ۲۷ شهریور ماه ۱۳۲۴

صفحهٔ ۵۷۶

دوره چهاردهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۴۱۲

مذاکرات مجلس

بقیه جلسه ۱۴۰

(چهل دقیقه قبل از ظهر یکشنبه ۲۵ شهریور ماه مجلس مجدداً بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید)

رئیس - چون جلسه قبل بطور تنفس تعطیل شد صورت جلسه نداریم در آخر جلسه قبل آقای هاشمی پیشنهاد ورود در دستور نموده بودند بعد آن گفتگو ها پیش آمد و بآن پیشنهاد رای گرفته نشده حالا جمعی از آقایان از قبیل آقای دکتر کشاورز وآقای دکتر راد منش وآقای سرتیپ زاده وآقای بهبهانی وصادقی و جمعی دیگر اجازه نطق قبل از دستور خواسته‌اند چندنفرهم در خارج بنده گفتند واجازه خواستند چون در خارج نمیشود اجازه داد باید درجلسه باشد وغیرازجلسه نمیشود بهر حال جمعی از آقایان اجازهٔ نطق قبل از دستور خواسته‌اند بنابراین اول باید بپیشنهاد آقای هاشمی رای بگیریم اگر رد شد آنوقت وارد نطق قبل ازدستور میشویم (جمعی از نمایندگان - دستور)

محمد طباطبائی — بنابر این نطق قبل ازدستور دیگر موضوع ندارد برای اینکه دنبال همان جلسه است .

نقابت — چون عده برای رای کافی نیست خوبست موافقت بفرمائید یکنفر از آقایانیکه قبل ازدستور اجازه خواسته‌اند مانند آقای بهبهانی که اجازه نطق قبل ازدستور خواسته‌اند صحبت کند

دکتر کشاورز - خیلی‌ها اجازه خواسته اند بنده‌هم قبل‌از ایشان اجازه خواسته‌ام

رئیس - آقای فرمانفرمائیان راجع بدستور فرمایشی دارید؟ اگرمخالف دستورهستید بفرمائید

(دکتر کشاورز - بنده اول اجازه‌خواسته‌ام)

فرمانفرمائیان -- بله یك مذاکراتی در مجلس پیش آمد کرده است که البته این مذاکرات یك صورت تعصب‌وهیجان و یك منظره داشته است که البته آقایان فراموش نفرموده اند درصورتیکه این قضایا آن اندازه اهمیت ندارد که در این‌جامجلوه گر می‌سازیم ازاین‌نقطهٔ‌نظر و واقعا ازنظر صلاح کشور و صلاح خود مجلس بنده از آقایان تمنی میکنم که اجازه بفرمائید در یك رشته هائی یك توضیحاتی داده شود من‌جمله‌راجع بقضایای آذربایجان که ضرورت دارد که‌درست در حدود خودش مطالب گفته شود نه ازروی‌اغراق ونه از روی احساسات عصبی آنچه که هست در واقع گفته شود و البته شاید در واقع شرکت دادن خود اکثریت مجلس در این وقایع ضروری باشد بعقیدهٔ بنده زیرا آقایان اطلاعی ندارند که مثلا بنده وهمکاران بنده چه نظری داریم و چه گفته ایم وچه شنیده ایم واگر هم شنیده باشیداز جاهای دیگر شنیده اید وممکن است گویندگان هم ثقه نبوده ومورد اعتماد کامل نباشند باید خودمان اینجا بگوئیم که قضایا از روی حقیقت چه بوده است وچه وقایعی رخ داده است این‌است عرایض بنده

رئیس — رای میگیریم بورود در دستور آقایانی که موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) ۵۹ رای است تصویب‌شده آقای فرخ

روزنامهٔ یومیه

فهرست مندرجات

۱ - بقیهٔ‌مذاکرات یکصد و چهلمین‌جلسه‌مجلس صفحه ۱ - ۷

۲ - اخبار مجلس صفحه ۷

۳ - تصویبنامه ها صفحه ۸

٤ - انتصابات‌احکام صفحه ۸

۵ - آگهی های رسمی و ثبتی ۹

۵ - تقدیم یك ورقه سؤالیه ازطرف آقای فرخ

فرخ - یك سؤالی بنده ازوزارت جنك‌داشتم راجع بادارهٔ تسلیحات استدعا میکنم بایشان ابلاغ بفرمائید که برای جواب حاضر شوند

٦ - بقیه شور درلایحه دودواردهم

رئیس - پیشنهادآقای‌فرهودی قرائت‌میشود:

تبصره ذیل را بماده اول پیشنهاد میکنم :

تبصره - سالهای خدمت گذشتهٔ معلمان آموزگاران و آموزگاران و دبیران مشمول ماده ۱۵ قانون تعلیمات عمومی جزو خدمت رسمی آنها محسوب میشود ولی‌باید کسور بازنشستگی خدمت گذشته خود رامطابق قوانین مربوطه‌نقداًیااقساطاً بپردازند.

یکنفرازنمایندگان - این پیشنهاد خرج است .

فداکار - آقای وزیر دارائی نیستند یکی هم تصمیم هیئت رئیسه‌را بفرمائید. راجع به‌تصمیم مذاکره کردیم وبناشد هیئت رئیسه‌تصمیم‌بگیرند و بعرض مجلس شورای‌ملی برسانند.

رئیس - آقایان وزراء هستند حالاهم آقای وزیر دارائی تشریف میآورند راجع به‌تصمیم هم‌ما اینجا مذاکرات زیادی کردیم سابقه‌زیاد هم پیدا کردیم که‌در موقع دوفوریت بکمیسیون‌نمیرودسابقه هم پیداشده دردورهٔ ٦ اگرمیل دارید ممکن است آنرا بخوانند (صحیح‌است)

رئیس - آقای فرهودی

فرهودی - عرض کنم راجع باین پیشنهاد قبلا باآقای وزیر دارائی وآقای‌وزیر فرهنك‌صحبت

کردیم این درحقیقت یك نقصی است که ما ازماده ۱۵ قانون تعلیمات عمومی رفع میکنیم درماده ۱۵ قانون تعلیمات عمومی که بتصویب مجلس شورای ملی رسیده‌است درآنجافیدشده است که آموزگاران وکمك آموزگاران و دبیرانی که یك مدتی سابقه دارند ده سال ، پانزده سال خدمت کرده اند این خدمت جزوسابقه‌خدمتشان حساب نمیشودفقط‌مطابق آخرین حقوق دریافتیشان رتبه بر ایشان منظور میشود یعنی رتبه از امروز بر ایشان تشخیص شده بنا بر این تشخیص رتبه برای اینها فایده ندارد چرا ؟ برای اینکه رتبه بدرد بازنشستگی نمیخورد بنابراین بنده پیشنهاد کردم که اگراین اشخاص کسور بازنشستگی خدمت گذشته خود را بپردازند آن خدمت گذشته جزو خدمت رتبه شان خواهدشد ولی تاثیری درترفیع آنها نخواهدداشت اگر کسورخدمت بازنشستگی خودرا بپردازند این مدت جزو خدمت رسمیشان حساب می شرد و این درحقیقت یك اساسی بماده ۱۵ میدهد والا اگر بنده ۱۵ سال خدمت کرده باشم و جنابعالی امروز برای بنده رتبه ۲دبیری قائل شوید ۵ سال‌دیگر بنده ازکار میافتم وآن‌سی‌سال خدمت گذشته ام از بین رفته است که چون چندهزارنفر آموزگارو کمك آموزگارانی‌هستند ودرحقیقت استفاده‌ناقص‌میکنند استدعا میکنم‌که آقایان توجه بفرمایندکه درحقیقت یك درآمدی ویك کمکی‌بصندوق بازنشستگی‌بشود

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیردارائی غیر از این آقایان معلمین یك طبقات دیگری‌هم هستند که‌همینطورمیتلاهستند و یك لایحه‌ای قبلا تهیه شده که مربوط میشودبکار این آقایان و مخصوصا یکعده از مستخدمین هستند که بطریق پیمان این ها را نگاه داشته اند در نظر دارند شاید اینها را بتوانند رسمی کنند همینطور شاید یکعده از کارمندان دیگر که رسمی نبوده‌اینها را یك لایحه ای برای شان میآوریم برای اینکه این قسمتی که فرمودید یعنی سوابق قبل از رسمی شدن اینها برای تقاعد منظور شود منظور آقا این است اگر مقتضی بدانند وموافقت بفرمایند درلایحه‌ای که شاید چند روز دیگر بنده تقدیم مجلس میکنم این قسمت هم در جزو آن لایحه هست بعلاوه یك عدهٔ دیگری که نظیر این آموزگاران هستند وجود دارندحالا ملاحظه بفرمائیدبازهم طبقات دیگرانتظار های دیگر دارند اگر آقایان موافق باشند همه باهم یکجا اصلاح‌بشود بهتر است و اصولا موافقم با این که آقا فرمودند ولی جایش اینجا نیست اگر موافقید این‌را با آنهای دیگریکجا بیاوریم چون نسبت‌بآنها هم همین‌اندازه بی اعتدالی‌شده و اگریکمرتبه‌بگذرد بعقیدهٔ بنده بهتراست حالا در این مدت معطل شده یکهفته دیگر هم معطل شوند که این لایحه بگذرد

لنکرانی - آقا من این‌پیشنهادرا قبول‌میکنم و اگر اجازه بفرمائید در آن صحبت میکنم

جمعی‌ازنمایندگان - رای رای

فرهودی - بنده‌هم‌قبلاباآقای‌وزیردارائی‌وهم باآقای وزیر فرهنك‌صحبت کردم و فرمودند قبول می کنم بنده‌دیگرنمیدانم تردیدش برای چیست ؟

رئیس-رای میگیریم به‌پیشنهادآقای‌فرهودی آقایانیکه موافقند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب‌شد ، پیشنهاد آقای نبوی قرائت میشود :

پیشنهاد میکنم مادهٔ واحده ذیل بنام ماده الحاقیه برلایحه اضافه شود :

ماده الحاقیه - وزارت دارائی مکلف است از فروش اجناس انحصاری زیر :

تریاك، قماش ،قندو شکر وچای‌از قرارصدی سه‌اضافه برقیمت‌دولتی‌وصول وعایدات‌هرشهرستانرا به شهرداری آن‌شهرستان تسلیم نماید

تبصره ۱ - کسور دینار اضافه صدی ۳ بنفع مصرف کنندگان حذف میشود .

رئیس - آقای نبوی

نبوی - عرض کنم که‌همهٔ آقایان مطلعیدکه شهرداریهایك عوایدی داشت ویك عوارضی‌بموجب قانون وضع شده بود که آن عوارض صرف‌هزینه شهرداریهامیشدآقای‌دکترمیلسپو چون‌قانون‌مالیات بر درآمد را آورد این قانون عوارض شهرداریها را سلب کرد ، دکتر میلسپو ضمن قانون مالیات بردرآمد عوارض شهردا زیرا حذف کردند بدون اینکه بجای آن یك مالیاتی وضع کنند ویك‌عوایدی برای شهرداریها قائل بشوند ، ایشان معتقد بودند که از صدی ده عوائد مالیات بردرآمد مملکت‌هزینه شهرداریها را باید داد و تجربه دراین چند سال‌ثابت کرد که صدی ده وصول نشد هیچ از آن بابت برای دولت هم اصلا عایداتی وصول نشد و شهرداریها در همه‌جا بدون بودجه و بدون عایدات ماندند و اغلب هم منحل شدند در تمام شهرهای کوچك شهرداریها تقریباً منحل شد ، و جاهائی که منحل نشده است عوایدشان بقدری قلیل است که عدهٔ ازاعضایش همه متفرق شده‌اند حتی اطباء صحی غالباً دوسال و یك سال حقوق نگرفته اند بنده میدانم که در بعضی‌ازجاها بیمارستانهای شهرداری را منحل کرده‌اند ومرضی را بیرون کرده اند دریکی دوجاهم اطفال شیر خواریرا که شهر داری نگهداری میکرد آنها را دور انداخته اند در غالب جاها رفتگران را بیرون کرده اند وحقوق چند ماه آنهارا نداده اند وضعیت شهرداریها برکسی پوشیده نیست‌همان شهرداریهائی که ماداشتیم هنوز ناقص بود و همه انتظار داشتیم که روزی کامل بشوند ویك‌سروصورتی بشهرهای‌مابدهند آقایان مسبوقند که شهرهای ما احتیاجات زیادی باصلاحات داردوهمچنین شهرهای کوچك‌ضروریات خیلی مهم و احتیاجات شدید باصلاحات دارند ما وقتی که حساب کنیم شایددرحدود یك‌هزارمیلیون سالیانه‌خرج میکنیم که اغلب آنها بیهوده وبیفایده است وپول های زیادی‌است (صحیح است) آنوقت درچنین مملکتی‌ما حاضر نیستیم که‌یك بودجه‌برای شهرداریها برقرار کنیم و یك ادارهٔ که‌مفید ترین ادارات وتنها مؤسسه ایست که منافعش مربوط به جامعه‌ومملکت است ازبین‌میرود بهرحال این‌پیشنهاد بنده همان پیشنهادی است‌که سابق هم شده بود و درکمیسیون بودجه هم تصویب‌شده بودمنتهامجلس مجال نکرد که آن راتصویب کند واصلا ما جلسهٔ نداشتیم‌حالابنده‌ازموقع‌استفاده کردم‌وهمان‌پیشنهادرا باهمان‌صورت‌بامذاکره‌قبلی‌باآقای‌وزیردارائی‌درضمن این قانون وارد کردم واستدعا میکنم که آقایان بیش از این باین وضعیت راضی نشوند ما بایداید از شهرداریها صرف‌نظر کنیم یااگر شهر داری لازم داریم و آنرا بحال جامعه مفید میدانیم باید باین پیشنهاد رای بدهیم چون هیچگونه عایدی دیگر برای شهرداریها نیست شاید از این محل بتوانند عایدی پیدا کنند و یك سر و صورتی بشهرداریها بدهند حالا استدعای بنده از آقایان این است‌که باین پیشنهاد رای بدهید و ضمناً این را هم‌تذکر بدهم‌که بعداً اگر انشاءالله این‌پیشنهاد با موافقت آقایان تصویب شد و مختصر عوایدی برای‌شهرداریها پیداشد رؤسای شهرداری‌هادیگر نباید استخدام جدیدی بکنند و تشکیلات جدیدی بدهند و بایستی یك عملی بکنندکه این‌پول صرفا صرف احتیاجات شهرداریها بشود

رئیس -آقای‌فاطمی چون‌مخبرهستندمیتوانند دفاع کنند

فاطمی — بنده خیلی متأسفم که در یك موضوعی مخالفت میکنم که‌می‌بینم احساسات‌آقایان دراین‌موضوع‌غلیان‌داردومخصوصاًرفیق‌محترم‌آقای کاظمی‌که دراین‌باب هم بنده خیلی اصرارفرمودند ولی بنده مجبورم یك موضوعی را که بعقیده بنده یك‌مضاری خواهدداشت ومتضمن عیوبی‌است بعرض مجلس برسانم رد وقبولش باآقایان است

اولا در قانون مالیات بردرآمدی‌که اخیراً از طرف وزارت دارائی پیشنهاد شده است درآنجا برای شهرداریها یك چیزهائیرا درنظر گرفته اند نمیدانم مطالعه فرموده‌اند یاخیر ؟ که همان عوائد اگروصول‌شود برای شهرداریها کافی خواهد بود و حالاهم‌بنده‌پیش بینی میکنم وخدمت آقایان عرض میکنم که کذراندن این پیشنهاد فردا یك بهانهٔ بدست‌همان محتکرین خواهدداد که اجناس‌انحصاری را که دراین جانوشته‌شده یك‌برچند ترقی خواهند داد واین‌کاملا بضررمردم خواهد بود (صحیح‌است) ما اگل از قفا که نباید بکنیم مابرای شهرداریها بنابود عوائدی وضع کنیم یا اختیاراتی بدهیم به انجمن شهر که درآنجا عوائدی وضع کنند اگر آقای نبوی نگاه کرده‌اند بشهرداری سبزوار و عصبانی هستند البته بنده‌هم بایشان حق میدهم و تمام‌این‌مطالب که‌فرمودند موردتصدیق‌بنده هم‌هست اما این دلیل نمیشود که‌چون امورشهرداریها مختل است مادراینجا ضمن قانون دو دوازدهم یك‌قانونی بگذرانیم که فردا گرفتاریش برای عامه طبقات خواهد بودبنده وظیفه ام بود که این راعرض کنم ومیدانم که‌آقایانیکه علاقمند بشهرداریها هستند چه دراینجا وچه‌درولایات شاید ازبنده رنجش‌پیدا کنند ولی بنده‌چون این عیوب را پیش بینی میکردم لازم دانستم که این عرایض رابکنم‌حالا دیگربسته است بنظر آقایان

جمعی‌ازنمایندگان- رای

وزیر دارائی - عرض‌میکنم‌مطلبی که‌آقای نبوی گفتند اصولا صحیح است‌یعنی‌شهرداریهای همه‌جا وهر کجا وهمه جای دنیا روی عوارض‌محلی زندگی میکنند وروی درآمد دولت‌زندگی‌نمیکنند معمولا یك در آمد هائی را برای کارهای دولتی اختصاص میدهند ویك درآمدهائی‌رابرای کارشهر . بنده هم‌باید عرض‌کنم که‌دراثر همین قانون‌مالیات بر درآمد گذشته ماهیچ نتوانسته ایم‌تا حالا بیست مبلغی بشهرداریها بدهیم ووضعیت شهرداریهابسیار بداست وبرای مخارج خیلی لازم وفوری‌وفوتیشان بسیار معطل‌هستند

حالا اگر موافقت بفرمائید بنده‌یك پیشنهادی میکنم که‌حد وسط باشد یعنی اجازه بدهید که برای مدت یکسال تافرجهٔ باشد برای شهرداریها که‌هم مالیاتی

بر مستغلات وضع کنندکه‌تاکنون بواسطه قانون‌مالیات بردرآمد نمی‌توانستند وحالا بعداز اصلاحش‌خواهند توانست که عوائدی برای خودشان تهیه کنند حالا این انحصارات هم‌که‌دراینجاست بنده‌نمیدانم که‌ازچه انحصاراتی در نظر گرفته اند تریاك بود دیگر چه چیزی‌هائی‌را پیشنهادکرده‌اند حالاممکن است‌قرائت کنند‌به‌بینیم‌چیست؟(آقای‌هاشمی‌ماده الحاقیه‌را مجدداً قرائت نمودند)

ماده الحاقیه - وزارت دارائی مکلف است از فروش اجناس انحصاری زیر : تریاك - قماش قندو شکر وچای از قرار صدی سه اضافه برقیمت دولتی‌وصول وعایدات هرشهرستانی‌رابشهرداری‌آن شهرستان تسلیم نماید

تبصره — کسور دینار اضافه صدی سه به نفع مصرف کنندگان حذف میشود . عرض میکنم (همین را ممکن است برای خاطر اینکه عجالة بتوانندشهرداریهایك‌طوری‌زندگانیشان رابگذرانند برای مدت معینی تصویب شودکه از آن مدت‌معین تجاوز نکنیم و در خلال این مدت شهرداریها هم موفق شوند از مستغلات و سایر چیز ها که حقیقة جزء شهرداری است یك عوائدی وضع کنند وقتی که آن عوائد وضع شد این صدی‌سه که در اینجا پیشنهاد شده متروك شود بنظر بنده این صدی‌سه هم آقای فاطمی آن قدر ها تاثیر در بالا بردن قیمت اجناس نخواهد داشت چون فعلا چاره منحصر بفرداست استدعا میکنم ایشان هم قبول بفرمایند که تا یکسال این عایدی برای شهرداریها مقررشودکه دراین مدت شهرداریها هم موفق شوند ویك عوائدی برای خودشان در نظر بگیرند .

رئیس - آقای نبوی فرمایشی دارید؟

نبوی - عرض میکنم که ازموافقت‌آقای‌وزیر دارائی بنده ممنون هستم‌که یکعده زیادی از فقیر ترین مستخدمین دولت‌راراحت کردند وبنده‌باایشان مذاکره کردم سیگار و دخانیات رابا نظر ایشان حذف کردیم واما اینکه شاید بعضی ها خیال کنند که‌عوائدی ممکن‌است برای شهرداریها بانظرهیئت وزراء وضع‌شود این‌عوائد وضع شده ولی دیناری ازآنها اصول نمیشود یك چیزهائی پیش بینی شده است ازقبیل عوارض سینما ها واومبیل سواری که آقایان میدانند درشهر های کوچك مطلقا نیست و اینکه آقای وزیر دارائی این‌را برای‌مدت یکسال پیشنهاد کردند بنده‌هم‌قبول میکنم‌که تایکسال باشد که درمدت یکسال شایدیك فکرهائی برای‌شهرداری ها بشود واصلا ممکن است که تایکسال دیگر این انحصار هانم‌نباشدوقتی‌که اجناس در انحصار دولت نبود البته عوارض هم‌گرفته نمیشود بنابراین چون آقای وزیر دارائی قبول کردند بنده دیگر عرضی ندارم .

فاطمی (مخبر کمیسیون) - بر فرض اینکه این پیشنهاد عملی بشود با این صورت که میگذرد فردا درضمن عمل دچار یك اشکالاتی میشوندهمین سبزواراینشان‌رابنده مثال میزنم(یکی‌ازنمایندگان - نیشابور) بله‌نیشابوررابنده مثال میزنم رعایای‌دهات نیشابور می آیند ازنیشابور قند میخرند آیاسزاوار است از این رعایا بگیرند بیاورند بمصرف شهر نیشابور برسانند ؟ این انصاف است ؟ آن وقت آقای وزیر دارائی قبول میکنندآقایان‌هم میگویند بسیار خوب اصلا این نقص دارد حالا بسیار خوب که بسیارخوب .

رئیس - آقای دهستانی یك پیشنهادی در این موضوع کرده‌اند که این صدی سه فقط‌درشهر هامجری شود .

بعضی ازنمایندگان — آقاپیشنهاد بر پیشنهاد که نمیشود .

جمعی دیگر ازنمایندگان-رای بگیرید

هاشمی - پس پیشنهاد آقای نبوی با قید یکسال مورد قبول است ؟

وزیردارائی - بلی

جمعی‌ازنمایندگان - صحیح است .

رئیس - پیشنهاد آقای مجد ضیائی خوانده می شود :

پیشنهاد مینمایم تبصره زیر بماده قانون‌شهرداریها اضافه شود :

تبصره - از عواید حاصله قانون فوق صدی پنجاه‌صرفا برای‌تکمیل‌نواقص خیابانهای‌هرشهرستان و اسفالت‌کاری آنشهر خرج خواهدشد صدی‌پنجاه باقی بتصویب انجمنهای شهرداری هرشهرستان به مصارف ضروری آن محل خواهد رسید

رئیس - آقای‌مجد ضیائی

مجد ضیائی - پیشنهادی که‌بنده داده‌ام گویا مورد موافقت همه آقایان باشد (همهمه نمایندگان) ... اجازه میفرمائید ؟ (جمعی از نمایندگان— بفرمائید) عرض میکنم پیشنهادی‌که بنده کردم یقین دارم‌که مورد موافقت همه آقایان خواهد شدعلتش اینست که‌صدی پنجاه‌که نوشته‌ام برای تکمیل‌نواقص اسفالت‌کاری خیابانها باین جهت است که اگر ما بخواهیم این مالیات را درست کنیم فردا یك‌جمعیت خلق‌الساعه‌ای‌فراهم میشود و میاید برای‌کارگزینی آنجا و یك اجزاء و اعضائی برای خودشان‌درست میکنند و اصل مقصودکه آبادی شهرهاست از بین خواهد رفت پس قید میکنیم که صدی پنجاه برای تکمیل نواقص خیابانها و اسفالت کاری های شهر معین شود جهتش این است که اغلب خیابانها از بستم شهریور مخروبه و ناتمام مانده است و این پیشنهاد بنده جلو گیری می کند و دیگر این پول بمصرف کارگزینی نمیرسد وکارگزینی‌ها باشخاصی که حمله می کنند بشهرداری‌ها جواب میدهند

رئیس - رای می گیریم به پیشنهاد آقای مجد ضیائی... (اردلان - بنده مخالفم) بفرمائید

اردلان - عرض کنم اولا یك اصلاح عبارتی داشت وآن این بود که آقای‌مجد ضیائی پیشنهاد کردند برای تکمیل نواقص تکمیل نواقص یعنی هیچ باید نوشت رفع نواقص و بعد هم ملاحظه بفرمائید وقتی که موضوع تعیین شد که پنجاه در صدش خرج اسفالت بشود مثل این است‌که اجازه می‌دهدکه صدی پنجاه دیگرش خرج پرسنلی‌بشود ممکن است شما پیشنهاد بفرمائید خرج پرسنلی این قانون ازده درصدنباید‌تجاوزبکند این‌عملی‌تر است (لنکرانی - خواهش میکنم این پیشنهاد را یکمرتبه دیگر بخوانید)

پیشنهاد آقای مجدضیائی مجدداً بشرح‌سابق قرائت شد

مهندس‌فریور- آقا این‌معنی ندارد اصلا مجلس نمیتواند در اینکارها دخالت بکند

لنکرانی - آقا ما اینجا انجمن شهرنیستیم

رئیس- آقای ملك‌مدنی

ملك‌مدنی - بنظر بنده بهتر این است که آقای مجدضیائی این پیشنهاد را مسترد بفرمایند زیرا هرشهری انجمن شهر دارد و باید اختیار را داد بانجمن شهرکه هرطور صلاح دید بمصرف برساند زیرا بعضی شهرها هست که اصلا اسفالت لازم ندارد حالا برای امور خیریه برای بیمارستان ها که ضرورت دارد مصرف شود واین اختیاری‌که بشهرداریها داده شده باید کم کم انجام وظایف شهرستانهارا بعهده خودشان بگذاریم دلیلی‌ندارد که ما در کار آنها دخالت بکنیم هر ماموری که میرود آنجا هرچه صلاح دید باید بکند برای اینکه دلسوزی اهالی هر شهرستانی برای خودشان بیش ازدیگران است وخواهش میکنم که آقای مجد ضیائی این پیشنهاد خودشان را پس بگیرند .

مجدضیائی - پس اجازه بفرمائید که این خرجی‌که میشود یك کنترلی‌بکنندکه‌خرج‌شهرداریها بشود وبااینوضع ممکنست‌که همه اش خرج‌پرسنلی بشود حالا بسته است بنظرمجلس

هاشمی— آقای‌مجدضیائی‌مستردفرمودید ؟

مجدضیائی - بلی آقا

هاشمی - بعد از پیشنهاد آقای‌مجدضیائی پیشنهاد آقای دهستانی است‌که‌ان مالیات راجع‌به شهرداریها انحصار به شهرستانها داشته باشدمسترد میفرمائید یابخوانم ؟

اردلان - آقااین پیشنهاد عملی نیست

هاشمی - توضیح میدهدآقای دهستانی ؟ (دهستانی - بلی) پس‌اجازه بفرمائیدپیشنهادتان را قرائت کنم در پیشنهاد آقای نبوی کلمه فقط شهرستانها اضافه شود

رئیس - آقای دهستانی

دهستانی - عرض کنم‌همینطور که آقای فاطمی فرمودند این مالیات بمصرف شهرها میرسد وبایستی ازهمان شهرنشین‌هاگرفته شود واین معنی ندارد که‌یك‌رعیت بیچاره‌ای که‌یك کوپن قندوشکر میرودبگیرد سه قران از او اضافه بگیرند در خانه بنده اسفالت‌بشود این‌انصاف نیست آقاشهری باید متحمل هزینه‌شهری رابکند نه دهاتی این مبلغ‌سه قران چیزی نیست‌ولی برای کی ؟ برای بنده‌برای آن‌رعیت پابرهنه یکدینارهم‌خیلی تأثیردارد آقایان رعایت‌بکنید کار کردن‌بااوزحمت کشیدن‌بااودرآوردن بااو (دکتر کشاورز - منافعش هم باشما) آنوقت نگاهداری شهر هم با او ؟ حالا من نظری ندارم من یك وظیفه ای دارم انجام میدهم حالامیخواهید قبول کنید و رای بدهید یا ندهید برای من مساوی است

رئیس - آقای اردلان

اردلان -عرض کنم این پیشنهادی که‌نماینده محترم آقای دهستانی فرمودند عملی نیست برای اینکه مالیات انحصاری یکجا باید گرفته شود و آنوقت تقسیمش باید معلوم شود چقدرش مربوط بشهر است چقدرش هم مربوط بدهات است بعلاوه بسیاری ازمرضای همین دهات ببیمارستانهای‌شهرها می‌آیند ومعالجه می‌شوند این است که بنده تقاضا میکنم که مسترد بفرمایند

رئیس - رای‌میگیریم بپیشنهادآقای‌دهستانی

جمعی از نمایندگان. اکثریت نیست

محمد طباطبائی - رای نمیشود گرفت اکثریت نیست پیشنهاددیگری‌را بخوانید

هاشمی - پیشنهاد هفدهم وپیشنهادهیجدهم متعلق بآقای دکترمعظمی است

رئیس - پیشنهاد آقای دهستانی‌را بعدرای می گیریم

مهندس فریور - بعدنمی‌شودهرپیشنهادی را باید رای گرفت وبپیشنهاد دیگر پرداخت

رئیس — حالا اکثریت شد رای میگیریم پیشنهاد آقای دهستانی آقایان موافقین قیام فرمایند (عده کمی بر خاستند) تصویب نشد ، پیشنهاد دیگر :

پیشنهاد آقای دکترمعظمی

پیشنهاد میکنم تبصره های ذیل بماده واحده اضافه شود.

از تاریخ تصویب این‌قانون قانون اصلاح و نقض موادی از قانون دیوان محاسبات وقانون محاسبات عمومی مصوب ۱۸ اسفند ۱۳۱۸ لغو و قوانین مصوبیکه پیش‌از این‌تاریخ‌مجری‌بوده‌بایست اجرا شود.

تبصره ۲ - ادارات رسیدگی وتمرکز کل حسابها وتطبیق وتعهدات وثبت اموال دولتی‌باکلیه سازمان وبودجه خودجزوسازمان دیوان‌محاسبات‌قرار خواهد گرفت

پیشنهاد میکنم اختیار پنجاه میلیون تومان اعتبارتنخواه گردان ازلایحه دو دوازدهم تقدیمی حذف شود.

رئیس-آقای دکتر معظمی

دکتر معظمی- عرض میکنم که این دوتا پیشنهادی که بنده کردم شایدظاهرش‌باهم ارتباطی نداشته باشد ولی دلائل ارتباطش را عرض میکنم بنده پیشنهاد کردم‌که ۵۰میلیون تومان‌اعتبارتنخواه گردان حذف شود و بعد پیشنهاد کردم که این حقی که‌ازدیوان محاسبات گرفته شده باوداده شود وعلتش هم این است که بنظر بنده موضوع پرداخت‌هزینه‌های‌امردادماه‌ازطرف دولت برخلاف قانون‌بوده‌است‌واینکه‌من‌امروز این‌موضوع‌رامطرح میکنم برای این است که درآتیه این پرداخت یك سابقه بدی برای‌مملکت ماناباشد . واین وسیله‌نباشد برای اینکه حق مجلس شورایملی که مورد علاقه همه آقایان نمایندگان محترم است گرفته شود و درواقع قدرت مجلس گرفته شود (پور رضا ..و ابستروکسیون شما هم بماند) ... حالا بنده بابستروکسیون‌کاری ندارم که‌خوب بودیابدبهرحال بعداز این که‌ابستروکسیون هم شدیکعده‌ازآقایان خیرخواه آمدندوبااقلیت مذاکره‌واقداماتی کردندکه موضوع‌ابستروکسیون هم‌ازبین‌رفت وبدین ترتیب سابقه‌ای‌نماند (صحیح‌است)والبته‌بنده‌عقیده‌ام‌این‌است که‌بایستی‌این تشنجات را کنار گذاشت(صحیح‌است) و دست‌اتحادبهم بدهیم وموانع‌را مرتفع کنیم‌برای اینکه وضعیت‌فعلی مملکت ایجاب میکند که‌مابا‌هم متحد بشویم وچند وقتی که‌ازعمر مجلس باقی‌مانده برای مملکت کار بکنیم و این پیشنهادی که‌بنده کردم برای این‌است که این‌سابقه ازبین‌برود امادلیل اینکه بنده‌عرض میکنم‌که این پرداخت بر خلاف قانون بوده است عبارت‌از این‌است که‌آقایان نمایندگان محترم میدانند که مطابق قانون اساسی تصویب بودجه‌یکی‌ازخصایص مجلس‌شورایملی است امابودجه چیست ؟ بنده‌یك تعریفی ازبودجه میکنم توجه بفرمائیدبودجه‌دولت یك‌سندی‌است‌که معاملات دخل وخرج مملکتی برای مدت‌معینی درآن پیش بینی وتصویب شده است پس‌از این‌تعریف‌سه‌نتیجه مامیگیریم که یکی پیش‌بینی‌است یکی‌تصویب‌است یکی‌هم مدت است برای پیش‌بینی قانون این‌وظیفه رابوزارت دارائی‌محول کرده‌است درقسمت‌پیش بینی قانون معین کرده است‌که‌وزارت دارائی مامور است که‌ریز کل درآمد ومخارج مملکتی رابعنوان لایحه بودجه بمجلس‌شورایملی‌تقدیم بکند اماوظیفه‌مجلس شورای‌ملی‌چیست ؟ وظیفه‌مجلس شورای‌ملی‌تصویب است‌وتصویب‌را هم‌قانون اساسی‌مختص‌مجلس‌شورای ملی کرده است و تصویب هم‌دو مرحله دارد یکی تصویب‌عوائد است که مطابق‌اصل ۹۶ قانون‌اساسی میزان مالیاتها را همه ساله باید مجلس شورایملی تصویب‌بکند

و یکی هم تصویب مخارج‌است یك قسمت دیگر که ضروری‌است مدت است‌وآنراهم قانون‌اساسی تعیین کرده‌است که‌درپانزدهم‌اسفند هرسال باید بودجه‌سال قبل بیایدومجلس شورای ملی تصویب کرده‌باشدولی درموقع بحرانی واشکال‌متوسل بیك دوازدهم میشود پس‌این توسل‌بیك دوازدهم برای احترام باین‌است که مجلس شورای ملی مؤظف است باینکه بودجه مملکتی را تصویب بکند حالا می‌بینیم که پرداخت هرخرجی بایستی بتصویب مجلس شورای ملی برسد و دولت‌هم بایستی برای پرداخت مخارج از مجلس شورای ملی کسب اجازه‌بکند حالادراین موردبه‌بینیم دولت همین کاررا کرده‌است وحتی‌درقوانین‌محاسباتی هم می‌بینیم که‌نظر قانون گزار این بوده است که حق مجلس شورای‌ملی ازبین نرود مثلا ماده ٤ قانون محاسبات عمومی میگوید که جز عوارض و مالیات مقرر بموجب قانون اخذ هرگونه عوارض و مالیات دیگرهم بهراسم‌ورسم که‌باشد ممنوع است» بعده‌ماده « قانون محاسبات عمومی میگوید که:

« هیچگونه مخارج مملکتی تأدیه نخواهد شد مگر بموجب حوالجاتیکه صحت خرج درآن تصدیق و در حدود اعتبار قانونی‌صادر شده باشد مقصوداز‌اعتبار چیست ؟ باز خودقانون اعتبار را تعریف میکند میگوید : « مراد ازاعتبار وجوهی‌است که قبلابرای خرج‌معینی پیش بینی وبتصویب‌مقامات‌قانونی رسیده باشد » بازقانون محاسبات عمومی برای اینکه از این حق نظارت مجلس شورای ملی‌کاسته‌نشودیك ماده ای دارد میگوید:

« اعتباراتی که در مواد بودجه معین شده از یك ماده بماده دیگر نمیتوان انتقال داد » . پس می‌بینیم درتمام قوانین وقتیکه‌مراجعه میکنیم‌همیشه رعایت شده است باینکه تصویب اعتبار از طرف مجلس شورای ملی شده باشد باز برای مخارج اضافی‌هم‌ماده ۸ قانون ترتیبی را معین کرده است ومیگوید :

« هرگاه علاوه برمخارج سالیانه مملکتی که اعتبارات لازمه در بودجه برای آنها منظور شده است درعرض سال خرج فوق العاده پیش آمد ویا اعتبار منظور تکافوی خرجی رانمایند دولت‌لایحه مخصوصی جهت تحصیل اعتبار جدیدبمجلس‌شورای ملی پیشنهاد خواهدنمود »

حالا بنده نمی دانم دولت باستناد کدام ماده پرداخت کرده است بنده درروزنامه دیدم‌که آقایان نمایندگان یك مراسله ای بدولت نوشته اند و در آنجا بدولت تذکر داده اند که شما بودجه را بپردازید ماتعهد میکنیم که‌آنرا تصویب‌کنیم‌این مراسله برای اینکه سابقه نماند باز این را بنده تذکر میدهم که دولت باید اینجا اظهار بدارد که بچه دلیلی این‌کاغذرا مورد توجه قرار داده است اگر مورد توجه قرار نداده است این سابقه از بین خواهد رفت اگر مورد توجه قرار داده است مطابق قانون اساسی هیچ شکل قانونی نخواهد داشت مگربه آن ترتیبی که قانون معین کرده‌است که بایستی بصورت قانون و بصورت ماده بیاورد اما اگر مراجعه بسوابق وطرح پیشنهادی‌دولت‌هم بکنیم می‌بینیم دولت هم حق ندارد چرا ؟ طرح پیشنهادی دولت را بنده دارم الان برای آقایان قرائت میکنم : درطرح پیشنهادی دولت مینویسد« موضوع اجازه پرداخت هزینه های مملکتی برای تیر و مرداد ۱۳۲٤ درآنموقع اختلافات اکثریت واقلیت شدیدبود واقلیت‌درنتیجه‌مذاکرات‌بااکثریت موافقت نمودکه فقط برای پرداخت حقوق تیر ماه بمجلس حاضر شوند که یك دوازدهم را بتصویب مجلس برسانند وحتی در خود مجلس شورای ملی هم که مذاکره‌شد آقای‌دشتی‌درخودمجلس‌فرمودند (در جلسه دوم مرداد)باآقای تهرانچی هم قرار گذاشتیم که دودوازدهم هم یکدوازدهم‌بشود که فعلاکار ادارات دولتی راه بیفتد و مامورین دولت حقوقشان داده شود

و ما همینطور موافقت میکنیم آقای وزیر دارائی هم گفتند موافقت میکنم با یکدوازدهم) و ماده باین شکل درآمد که بوزارت دارائی اجازه داده می شود کلیه حقوق وهزینه های‌مستمر وغیرمستمر وزارتخانه ها و ادارات وبنگاههای دولتی و سایر هزینه های کشور را در تیر ماه ۱۳۲٤ در حدود دو دوازدهم اعتبارات مصوب سال ۱۳۲۳ پرداخت نماید .

بعد بیاناتی که آقای وزیر دارائی درمجلس فرمودند اشاره میکنم‌ایشان فرمودند که ما ازمحل پنجاه میلیون‌تومان تنخواه گردان پرداخت کرده‌ایم عقیده‌بنده باصراحت‌این ماده واحده اجازه‌پرداخت منحصر بتیر ماه کرده است (علاوه بردلایل‌قانونی صریح دیگر) وپرداخت مردادماه برخلاف قانون بوده بعلاوه موضوع تنخواه گردان جداگانه در تبصرهٔ دیگرذکرشده است وآن مبلغ را دراختیار خزانه گذاشته اندکه هیچ ارتباطی با قسمت مادهٔ واحده ندارد حال باید دید موضوع تنخواه گردان برای چیست؟ برای این است‌که بدولت اجازه داده شود در موارد معینی پولی در اختیار داشته باشد ولی این پول را در چه موقع میتواند بکار ببرد اصولا برای اینکه‌از صندوق دولت پولی خارج شود یا بایستی یك‌خدمتی انجام شده باشد یا یك جنسی بازار دولت وارد شده باشد و اسناد مثبته صحیحی را ضمیمه داشته باشد که صندوق بتواند پرداخت کند منتهی بعضی موارد هست که با وجود تصویب اعتبار ازطرف مجلس اسناد را نمیتوانند فوراً بصندوق بدهند مثلافرض کنید یك‌مقاطعه‌کاری مشغول کار شده است واعتبار آن هم تصویب شده است وکارش درجریان است و هنوز خاتمه نیافته و فوراً نمیتوانند باو پرداخت کنند از این اعتبار

تنخواه گردان اجازه میدهند که باوپرداخت بشودتا خاتمه کار وتهیه اسناد مثبته پس بنابراین تنخواه گردان هم یك‌مبلغی بوده است‌که وزارت دارائی در تمام مملکت پخش کرده است برای مواردی که مجلس شورای ملی اعتبار آن را تصویب کرده است ولی آن سند خرجی‌را کهلازم است نمیتوانند بموقع تهیه کنند لذابعقیده بنده دولت حق‌پرداخت کلیه هزینه ها را ازاین اعتبار نداشته است‌پس از این جهةاین‌اصلاح‌را بنده پیشنهاد کرده‌ام که‌مجلس شورای ملی تصویب بفرماید و الا اگر بخواهید برخلاف این تصمیم بگیرید مثل این است که ما آمده ایم و ازیك بودجه چهار صد میلیونی پنجاه میلیونش را باختیار دولت گذاشته ایم‌که هر خرجی میخواهدبکند واین البته صلاح‌نیست (صحیح‌است) که بدون اعتباری که از طرف مجلس شورای ملی تصویب شده باشداز آن محل خرج بشود وخزانه هم حق‌نداشته است‌پرداخت‌بکند وبرخلاف مقررات رفتار کرده است ماده چهارم قانون تشکیل‌خزانه را بنده میخوانم میگوید هیچگونه مخارج مملکتی اعم‌از نقدی یاجنسی تادیه‌نخواهد شد مگربموجب ورقه درخواستی که صحت خرج در آن تصدیق شده ودر حدوداعتباراتی‌که هر ساله مجلس‌شورای ملی تصویب‌مینماید صادر گردیده‌باشد هیچ‌خرجی تادیه‌نخواهد شد و هیچگونه اجازه پرداخت‌جدید صادر نخواهد شد مگر اینکه پس از وضع مبلغ و مقدار حوالجاتیکه قبلا صادر شده است معلوم شود که مبلغ‌و مقدارلازم برای‌پرداخت حوالجات جدید موجود است بنابر این خزانه‌هم بدون‌رعایت مقررات از تنخواه‌گردان استفاده‌نموده است‌بعلاوه معلوم نیست که این مبلغ و این تنخواه گردان در آن موقع در صندوق وجود داشته است یا نه

قسمت دوم‌پیشنهاد بنده مربوط است بدیوان محاسبات که دیوان محاسبات هم در اجرای‌بودجه باید نظارت داشته باشد بر طبق قانون اساسی یعنی باید در آن‌جااعتبارات‌مصوبه تحویل‌وتسجیل بشود که قابل تردید نباشد (صحیح است) و برای اینکه کسی نتواند مخالفت کند و مطابق‌اصل قانونی‌باشدباید دریك‌مرجع صلا بت‌داری‌رسیدگی و تسجیل شود (صحیح است) بهمین لحاظ است که بنده پیشنهاد کردم حقی که از دیوان‌محاسبات گرفته شده است دو باره باو داده شود (صحیح است) برای اینکه یك سابقه بدی در مشروطیت باقی نماند چون اکنون مدتها است که این حق قانونی‌دیوان‌محاسبات که‌درقانون اساسی‌تصریح‌شده تاتحت نظر وزیر دارائی نباشد و با استقلال کامل بمحاسبات عمومی رسیدگی نماید این دیوان‌محاسبات در صحت کلیه محاسبات مملکتی و تطبیق اسناد و همچنین در لایحه تفریغ بودجه نظارت داشته باشد وباید مطمئن باشد که عواید دولت صحیحاً به مصرف میرسد و محاسبین و امناء مالیه دولت‌تحت رسیدگی و کنترل یك سازمانی که مستقل ازمجلس و دولت باشدقرار گیرندودیوان‌محاسبات‌بعملیات آنهارسیدگی وقضاوت‌نمایدوقضات‌آن هم طبق قانون‌بوسیله مجلس شورای ملی انتخاب میشوند (فرمودی — ماده۶۳ را هم رعایت بفرمائید) ولی متأسفانه درسال۱۳۱۸ دیوان محاسبات که یك تشکیلات اساسی داشت‌آقای امیرخسروی وزیر دارائی وقت‌آن صورت را بهم زدند و قانون اصلاحی ۱۳۱۸ را به‌مجلس پیشنهاد کردند وچند ماده از قانون دیوان محاسبات را لغو کردند باین جهت بنده پیشنهاد کردم‌آن‌ماده که‌دیوان محاسبات را بهم زده است و دوسه ماده دیگر که اختیارات دیوان محاسبات را لغو کرده است از بین برود که آنوقت آن موانع ازبین خواهد رفت دیوان محاسبات هم میتواند وظایف خودش را انجام بدهد آقای کمال‌هدایت‌موقعی که دردیوان‌محاسبات بوده‌اند شرح مفصلی راجع باین موضوع نوشته اند که بنده میخوانم :

ریاست مجلس شورایملی — بطوری که خاطر نمایندگان مستحضر است اصل۱۰۲ قانون اساسی که ذیلا نقل میشود وظایفی برای دیوان محاسبات تشخیص داده — (اصل ۱۰۲ — دیوان محاسبات مأمور معاینه و تفکیك محاسبات ادارات مالیه و تفریغ حساب کلیه محاسبین خزانه است و مخصوصاً مواظب است که هیچیك از فقرات مخارج معینه در بودجه از میزان مقرر تجاوز ننموده تغییر و تبدیل نپذیرد و هروجهی در محل خود بمصرف برسد وهمچنین معاینه و تفکیك محاسبه مختلفه کلیه ادارات دولتی را نموده اوراق سند خرج محاسبات را جمع آوری خواهد کرد و سورت کلیهٔ محاسبات مملکتی‌را باید بانضمام ملاحظات خود تسلیم مجلس شورای ملی نماید) واصل ۱۰۳ قانون مذکور هم ترتیب و تنظیم امور سازمان دیوان نامبرده رامحول بقانون دیگری‌نموده که در اجرای اصل ۱۰۳ قانون صفر۱۳۲۹هجری تصویب گردیدودرقانون‌اخیرالذکر از نظر رسیدگی بمحاسبات کشور ونظارت‌وبازرسی کلیه امور مالی چه نسبت بادارات مستقل دولتی‌وچه نسبت ببانکها و کمپانیهای داخله و خارجه واشخاصی که دارای امتیاز بوده و باید حقی بدولت بدهند وظایف مهمی برای دیوان محاسبات قائل شده که هرگاه این تکالیف بعداً علاوه نشده بودشایدتدریجاً در این سنوات انتظام و بهبودی محسوسی در امور مالی کشور ایجاد می گردید ولی درنتیجه الغاء قانون مصوب‌صفر۱۳۲۹ وتصویب قانون ۲٤دی‌ماه ۱۳۱۲ وظایف محدود تر دیگری برای دیوان محاسبات تعیین شدکه در این قانون اختیار تسجیل اسناد معاملات و تعهدات ومخارج دولت دردیوان‌محاسبات موکول بنظر وزارت دارائی گردید مع الوصف‌نظر دیوان محاسبات در این قبیل اسناد دولت شرط مقدماتی عمل بود واگر اختلاف نظری‌حاصل میشد مستلزم تقدیم گزارش بمجلس شورای‌ملی بود لیکن بفاصله چندسال همان وظایف مقرره در قانون ۲٤ دی‌ماه۱۳۱۲ هم برخلاف اصل منطوق‌اصل۱۰۲ قانون اساسی بوسیله قانون اصلاحی مورخ اسفند ۱۳۱۸ از بین رفت ودراجرای قانون اصلاحی اخیر فقط دیوان محاسبات و اسطه دریافت محاسبه ذی حسابان از وزارت دارائی شناخته شد ومواجه بااعمال خاتمه یافته گردید چه انکه هرگاه قبل‌از پرداخت وجوه عمومی تسجیل اسناد وحوالجات خزانه در دیوان محاسبات ضرور شناخته نشود بدیهی است دیگر اجرای مقررات اصل ۱۰۲ قانون اساسی دائربباینکه دیوان محاسبات‌بایدمراقبت نماید هر وجهی درمحل خود بمصرف برسد طبعاً قابل اجرا وعمل نخواهدبود

خلاصه آنکه دیوان محاسبات تاجائی که قانون اصلاحی اسفند۱۳۱۸ اجازه‌داده وظایف‌محدود خود را انجام نموده ولی از انجام تکالیف اصلی‌که نظر قانونگذاران قانون اساسی بوده ممنوع گردیده است ودر تمام این‌مدت هم‌چون مقررات مواد ٤۲ و٤۵ قانون محاسبات عمومی راجع بارسال حساب وزراء و تنظیم لایحه تفریغ بودجه عملی نشد لذا دیوان محاسبات هم نتوانست نسبت بتکالیف قانونی خود درباب تنظیم گزارش اوضاع واحوال سالیانه امور مالی کشور ضمیمهٔ لایحه تفریغ بودجه برای تقدیم بمجلس شورای ملی اقدام نماید این بود شرحی‌که جناب آقای کمال هدایت که رئیس دیوان محاسبات بوده‌اند ومورد احترام همه‌ما هستند بمجلس شورای ملی نوشته‌اند . وبنده‌هم پیشنهاد کردم که‌قانون‌مصوب ۱۸ اسفند۱۳۱۸ راجع بنقض‌موادی ازقانون‌دیوان محاسبات نسخ‌شود واز این ببعد ادارات رسیدگی و تمرکز کل‌حسابها وتطبیق و تعهدات و ثبت اموال دولتی مجدداً جزو سازمان دیوان محاسبات شود و تمنا میکنم آقایان بااین پیشنهاد موافقت بفرمایند و اگر آقایان با این پیشنهاد موافقت بفرمایند وآن سابقه برخلاف قانون بدین ترتیب از بین برود بنده آن پیشنهاد دوم‌که مربوط بپنجاه میلیون تومان‌است پس میگیرم

محمد طباطبائی — بنده اخطارنظامنامه دارم

شریعت زاده — بنده‌هم اخطار نظامنامه‌ای دارم .

رئیس — آقای‌طباطبائی

محمد طباطبائی — آقای دکتر معظمی باآنکه خودشان عضو هیئت رئیسه هستند برخلاف خیلی از مواد نظامنامه رفتار فرمودند اولا ماده۶۳ نظامنامه را درنظر نگرفتند(دکتر معظمی-دوپیشنهاد بود ونسبت بهردو توضیح داده‌شد) اینهم برخلاف نظامنامه بود برای اینکه این دو پیشنهاد بایستی یکی‌یکی مطرح شود ومجلس یکی‌یکی تصمیم‌بگیرد (دکتر معظمی - ردیف پیشنهادات ۱۷و ۱۸ بود) حالاهم که مباحثهٔ بین اثنینی میفرمائید اینهم‌برخلاف نظامنامه است شما هر « فرمودید بنده گوش کردم حالا هم تقاضا میکنم اجازه بدهید اگر فرمایشی دارید بعد بفرمائید . مخصوصاً آقای دکتر معظمی مواد زیادی از نظامنامه وقوانین را فراموش کردند اگر بنا شود هر کسی بخواهد در موقع‌طرح‌هرقانونی پیشنهادات خارج از موضوع آن لایحه بکند و قوانین دیگر را بموجب یك پیشنهاد نقض کند این علاوه براینکه‌برخلاف اصل وخلاف ترتیب است . برخلاف آن اصلی‌است‌که باید قوانین بموجب لایحهٔ دولت یاطرح قانونی تصویب شود و حالا اگر شما بخواهید مواد قانون دیوان محاسبات یا قانون محاسبات عمومی‌اصلاح شود یاچند ماده‌اش‌حذف‌شود این محتاج یك‌طرحی است‌که‌لازم است قبلا ۱۵ نفر ازآقایان‌نمایندگان‌آن‌طرح را امضاء کنندوتصدیق کنند ودر موقع مطابق مقررات نظامنامه مطرح و تصویب شود . الان لایحهٔ بودجه آنهم دودوازدهم بودجه مطرح است خودتان تصدیق میفرمائیدنقض یك قانونی درضمن این‌لایحه برخلاف قانون است مطلب دیگری‌که پیشنهاد کردند مربوط بتبصرهٔ چهارم و پنجاه‌میلیون اعتبار متحرك بود آقا اگر عقیده نداشتید (نظامنامه را مرور بفرمائید این مطلب‌را تصدیق‌خواهید کرد) درموقع‌رای‌میبایستی

پیشنهاد تجزیه بکنید پیشنهاد حذف بکنید وجداجدا رای گرفته میشود یکمرتبه بدون آن تبصره اگر مجلس رای داد که آن تبصره حذف شده و اگر موافقت نداشت که باید با این تبصره رای گرفته میشود و تصویب میشود . اما مطالب دیگری را که عنوان فرمودند راجع بملت پرداخت حقوق مردم داد جواب تمام این فرمایشات آقا این است که در مامرداد آقایان مجلس را تعطیل کردند برای اینکه در ماه امرداد مجلس شورای ملی نتواند بدولت اجازه بدهد که حقوق ومخارج راپرداخت کند ودر نتیجه مملکت مخصوصا مرکز ازحال آرامش خارج شود ماهم این را پیش بینی کردیم وجلوگیری کردیم و دولت هم ملتفت شد واز همان مواردی که فرمودید که پرداخت ها باید درحدود اعتبارات باشد همین موقع بود و از محل همان پنجاه میلیون اعتبار متحرك دولت پرداخت کرد واین مخارج را مطابق معمول وقانون اجازهٔ پرداختش راصادر کرد واین را هم بآقا عرض میکنم هروقت مجلس شورای ملی نبود وآخر ماههم بود ووضع مملکت هم اینطور بود تمام هم محتاج پول بودند بایستی ازهر کجا که شده است دولت پول مردم را بپردازد و بهیچوجه صلاح مملکت نیست این حرفهائی راکه فرمودید که در واقع خودتان هم معتقد نیستید دنبال کند ولی حالا مجلس هست البته باید لایحهٔ بودجه بیاید بمجلس و درش بحث شود ومجلس تصویب کند . یك عرضی هم بآقای رئیس دارم وآن این است که توجه بفرمایند هر مطلبی که اینجا مطرح میشود فقط اجازه بفرمایند در اطراف آن موضوع بحث شود و پیشنهاد شود نه مطالب خارج ازموضوع مطرح شود (رئیس - این بودجه است میشود مطالب مختلف بحث شود) اصلاح قانون محاسبات عمومی مربوط ببودجه نیست اصلاح قانون آبیاری مربوط ببودجه نیست اگر یك کسی بیاید پیشنهاد کند که آب کرج را وصل کنند بزاینده رود این پیشنهاد رادر ضمن بودجه نباید قبول کنید که طرح شود پیشنهادات خارج ازموضوع راآقا اصلا نباید اجازه بفرمائید مطرح شود وقبول کنید.

رئیس - عرض کنم این پیشنهاد مخالف نظامنامه نبود ودرضمن بودجه پیشنهاداتی که مناسبت بابودجه داشته باشد میشود طرح کرد و این سابقه دارد واین نظر آقای طباطبائی نظرخودشان است ونظر مجلس غیر از این است (طهرانچی - صحیح است این لایحه هم لایحه بودجه است) (محمد طباطبائی این مادهٔ واحده دودوازدهم است)

وزیردارائی - آقای دکتر معظمی این چند روزه که دراین قوانین مطالعه میفرمودند لابد توجه فرموده اند که تمام این قوانین پیشنهاد خود بنده است ولایحه آنها را خود بنده تقدیم کرده ام و مطمئن باشید که بنده از تمام آن قوانین مطلعم و اگر اقدامی کرده ام برخلاف قانون نبوده است . عرض کنم تمام این تشریفاتی که فرمودید بسته بهم است وقتی که درقانون اساسی میگوید که بودجه هر یك از وزارتخانه ها باید درنیمه آخر هرسال برای سال بعد تمام شده و پانزده روز قبل ازعید نوروز بتصویب رسیده وحاضر باشد البته این چیزها را هم لازم دارد وباید رعایت شود اما این اصل درسال های ۱۳۲۱ و ۱۳۲۲ و ۱۳۲۳ و ۱۳۲۴ رعایت نشده است .

بنابراین این بنائی که همه اش مربوط بهم است اگر یك پایه اش را شما بکشید پایه های دیگرش هم طبعا تخلف پیدا میکند وثانیا اینکه فرمودید تمام مقررات بایستی درحدود اعتبارات باشد ، تسجیلش در حدود اعتبارات باشد پرداختش در حدود اعتبارات باشد ، اینها (صحیح است) در این پنجاه میلیون اعتباری که داریم درسال ۱۳۰۹ که این مبلغ هنوز آن موقع یك میلیون ودویست هزار تومان بود بعد بتدریج اضافه شد آن رامطالعه بفرمائید نوشته است که برای تنظیم پرداخت های دولتی است بدون این که قید وشرط و حدودی معین شده باشد خود این اعتبار است یعنی پنجاه میلیون یك اعتباری است که مجلس شورای ملی بدولت داده است وخودحضرت عالی در دستگاههای دولتی بوده اید و میدانید دولتی که چندصد میلیون تومان درآمد و مخارج دارد وهرروز برایش یك اتفاق میافتد هیچوقت یك چنین دولتی نه دراین وانه درهیچ جای دنیانیست که یك اعتبار متحرکی نداشته باشد که درآمدش دیر شد بتواند مخارج خودش را از آن اعتبار متحرك بپردازد هیچ مملکتی این طور نیست که ببیند در دستگاه دولتی پنج شاهی دهشاهی خرج امروز اگر بتصویب رسید بدهند و اگر هم بتصویب نرسید ندهند اگر این طور باشد تمام دستگاه دولت می خوابد .

(مهندس فریور — معنای مشروطیت همین است آقا) مجلس شورای ملی این را تشخیص داد دولت بایستی یك اعتباری در اختیارش باشد که در مواقع ضرورت بتواند کار کند امروز فرض بفرمائید کنفرانس سان فرانسیسکو پیش آمد نماید (دکتر معظمی - آن در کابینه آقای بیات بود) نمایندگان ما نباید آنجا بروند؟ آیا دولت میتواند بگوید که چون مجلس نیست وابستر و کسیون هست ودولت اعتبار ندارد نمایندگان ما در کنفرانس نباید شرکت کنند؟ وبگوئیم دولت ایران در کنفرانس سانفرانسیسکو دخالت نخواهد کرد برای چه ؟ برای اینکه مجلس در ابستر وکسیون است و دولت هم چون مجلس تصویب نکرده بایستی کار نکند ؟ پس فردا یك اتفاقاتی است که در تمام مملکت میافتد سیلی میآید و هزار اتفاق دیگر برای مملکت ممکن است پیش بیاید شما چطور انتظار دارید از یك چنین دولتی با اینطرز که میفرمائید جلوگیری نماید شما یك خانهٔ که دارید بآن ناظر خودتان فرضا ده تومان اعتبار میدهید که چرخ آن خانه را بگردانید (تهرانچی- دولت رای اعتماد ندارد . دولت قانونی نیست) (فداکار -دولتی نیست اعتماد بهیچکدامشان نیست) (همهمه نمایندگان) بنابراین از اعتباری که تصویب شده است و در هرسال بتناسب ازدیاد مخارج دولت بهمان نسبت هم این اعتبار را زیاد کرده اند که دولت بتواند در مواقع ضروری که پیش میآید این کار را بکند یعنی از آن محل بپردازد وپرداختها رامنظم کند وا گر نکند خلاف اصل است شما نمی دانید که چه توطئه هائی میشد که اگر پول نمیرسید بمستخدمین دولت چه کارهائی دراین شهر میکردند اگر شما اطلاعاتی ندارید شاید بنده اطلاعاتی داشته باشم در آن موقعی که مجلس نبود ودولت نداشتیم توطئه میشد واشخاصی فرستاده میشدند درادارات دولتی وبمستخدمین میگفتند که جمع شوید تعطیل کنید و بیائید بیرون واین مملکت را از بین ببرند (دکتر کشاورز - این اطلاعات شما از کجاست بفرمائید) این اطلاعات بنده ازوزارت کشور وشهربانی وغیره است وازتمام منابع داده شده اگر نمیدانید ازوزارت کشور بپرسید دولت نمیتواند بنشیند و ببیند که یك عده مستخدم گرسنه یکعده مستخدمی که ۳۰ روز کار کرده بودند ودیگر روی نسیه گرفتن ازمردم را نداشتند بازبیایند منتظر بنشینند درصورتی که دولت اعتبار قانونی هم داشت که حقوق آنهارا بدهد ونداد ودرنتیجه هرج ومرج بشود ، اختلاف ایجاد بشود درمملکت برای اینکه بندنتوانم آنهارا بپردازم بنده هر وقتی که وزیر دارائی باشم و مملکت اینطور باشد و یك همچو اتفاقاتی بیفتد وبدانم که باید حقوق مستخدمین دولت را بپردازم بنده ازهمین پنجاه میلیون تومان استفاده خواهم کرد این فورمالیته هائی که آقایان میفرمایند بنده هم آنهارا میدانم وروی آن هم عمل شده است وچیزی نیست که بنده بدعت کرده باشم درتاریخی که این اعتبار گذشته شما تشریف بیاورید درخزانه تابنده بشما نشان بدهم چه مقدار مخارجی که بایتصویب مجلس شورای ملی هم نبوده است وداده شده وازاین محل پرداخته اند واشکال هم ندارد حالا این وزیردارائی خیر واین دولت هم خیر بنده راجع باصل میخواهم صحبت کنم (تهرانچی- باید بدولت ها فوراً رای اعتماد داده شود) (بعضی از نمایندگان دولت رای اعتماد دارد) شما نمیتوانید در صور که دولت دارید و اواینکه رای اعتماد هم نداشته باشد بآن دولت رای اعتماد ندهید و اعتبارات دولت را نگاهدارید و بموجب قانون اساسی بودجه راهم در موقع خودش تصویب نکنید و آن وقت اعتباری هم که هست بگوئید که ما استفاده نکنیم ومملکت رابحال هرج و مرج بگذاریم اینکه نمی شود آقا ؛ (طهرانچی- مملکت راشما بهرج ومرج میکشید) وفرمودید که این اعتبار برای این است که اگر یکوقتی که مجلس نیست ازاین محل استفاده ومصرف شود این را اشتباه می فرمائید این اعتبار برای مصرف نیست هر خرجی که میشود دو قسم است ، یا حقوق است این حقوق بمحض اینکه خدمت شد مطابق صورت بایستی پرداخته شود و یا جنس است که هروقت تحویل شد وجه آن پرداخت می شود یك موقعی هم درچندین سال قبل که یاد آقا نیست یك همچو اعتباری داده شد واین اعتبار را مجلس شورایملی تصویب کرده است برای تنظیم پرداخت های دولت بدون اینکه برای آن حد و شرطی معین کند ومحلی برای خرج آن معین کند فقط برای اینکه پرداخت های دولت روی نظم باشد و عین همین را گفته است . وهیچ نظمی هم بالاتر از این نیست که دریك همچو موقعی که مجلس نبوده ومن هم نمیتوانستم ازآن اعتبار بگیرم و آن را بپردازم کی باید آنرا اجازه بدهد که پرداخت شود واگر هم پرداخت نمیشد هزار گونه معایب پیش میآمد، چه مواقعی بهتر ازاین برای استفادهٔ اعتبار اماراجع به تسجیل ، بنده درتمام این قوانین از موقعی که در وزارت دارائی رفته ام دارم تجدید نظر میکنم حالا ممکن است که یکعده سلیقه داشته باشند که تسجیل در دیوان محاسبات شود وجدی هم بشود ولی اینها البته درموقع خودش باید صحبت بشود ولی دراین ساعت بحث کردن دراین موضوع نه آقایان میتوانند استنباط کنند دلایل له و علیه را ونه بنده میتوانم حرفی بزنم بدون این که دراین موضوع فکری کرده باشم . دریك همچو موضوع عمومی درظرف چند دقیقه عقاید له وعلیه رانمیتوان بیان کرد (طهرانچی— آقا بنده مطابق ماده ۱۰۹ اخطار دارم) - (شریعت زاده — بنده هم اخطار نظامنامه ای دارم) (بعضی از نمایندگان - رای)

رئیس - آقای شریعت زاده بفرمائید .

شریعت زاده - آقایان توجه بفرمایند بنده باستناد ماده ۶۵ نظامنامه مجلس شورایملی اخطاری دارم عرض کنم آقا ما هرروز در رادیو ودر جراید می خوانیم و می بینیم که اشخاص مسئول باکمال خونسردی و بارعایت کمال نزاکت وادب باجدیتی هرچه تمامتر بیاناتشان را استدلال میکنند و بهیچ وجه مجبور نیستند که مطالب گوشه داروزننده ای که منشاء اختلال نظم باشد بزنند (صحیح است) ماهم دراین موقع مملکت مانند همان رجال مسئول باید انجام وظیفه بکنیم بنده ازآقایان استدعا می کنم که اگر همکاران مان صحبتی میکنند با کمال خونسردی ودقت گوش بدهند زیرا بدون دقت و گوش دادن نفی و اثبات صحیح و معقول نیست و لازمهٔ اینعمل این است که با کمال خونسردی مطالب راتلقی کنند. اماراجع باخطارنظامنامه ایکه بنده دارم لازم است که قبلا احساسات شخصی خودم رانسبت بآقای دکتر معظمی تشریح کنم وتصریح کنم که البته ایشان باحسن نیت این پیشنهادرا داده اند ولی هیچوقت حسن نیت دلیل برموقعیت قانونی و حسن پیشنهاد نمیتواند باشد

در ماده ۶۵ نظامنامه داریم (اردلان- ماده ۶۳) ۶۵ آقا ، طبق این ماده در قانون بودجه هیچ طرحی را که مستلزم ازدیاد مقرری یا مدد معاش یا وظیفه باشد بعنوان ماده الحاقیه یا بعنوان اصلاح نمیتوان پیشنهاد کرد وهمچنین است طرحی که خواه مستلزم احداث تاسیسات یا شغل یا وظایف بوده خواه باعث توسعه هریك از این سه فقره خارج ازحدود قوانین جاریه باشد

بنده اخطارم راجع بقسمت پیشنهاد ایشان در باب الغای قانون موجود راجع بدیوان محاسبات عمومی و برقراری قانون سابق است زیرا میدانیم وقتی که قانون سابق ملغی شده دیگر وجود ندارد و تاسیسات ناشی ازآن هم وجود ندارد پس اگر بخواهیم آن تأسیسات را برقرار کنیم یعنی باید این تأسیسات موجود را بهم بزنیم برخلاف قوانین موجود رای بدهیم پس این موضوع بر خلاف قوانین موجود وبطابق صریح این قانون نمی بایستی این مطلب طرح شود زیرا برخلاف نظامنامه است و نمیشود رای گرفت ، این وظیفه مقام ریاست است و مخصوصاً وظیفه آقایان منشی ها است چون آقای رئیس که نمی توانند بتمام این مطالب توجه بفرمایند و اصلا این قسمت قابل این نیست که طرح ومورد رای واقع شود . (فاطمی- بنده پیشنهاد ختم جلسه دارم)

رئیس - بفرمائید

فاطمی - عرض کنم بنده تاکنون هیچوقت پیشنهاد ختم جلسه نکرده ام واینکه پیشنهاد ختم جلسه می کنم علتش این است که اولا بنده از آقایان رفقا خواهش می کنم همانطور که آقای شریعت زاده فرمودند بعضی از مذاکرات رادیگر راجع بگذشته ابستر و کسیون وغیره نفرمایند زیرا موقعیت مملکت اقتضای این حرفها را ندارد ، موقعیت مملکت اقتضا دارد که مجلس شورای ملی برای رفع مشکلات با وحدت نظر کار کند و چون درمجلس یك مذاکراتی در جریان است و امید واریم که این اختلافات رفع بشود بنده تقاضا میکنم جلسه ختم شود و ما در خارج با آقای دکتر معظمی خودمان صحبت می کنیم وراجع باین پیشنهاد هم بعد صحبت می کنیم تا راه حلی بنظر بیاید

تهرانچی - آقا بنده اخطار نظامنامه ای دارم .

رئیس - آقا اخطار نظامنامه ای درموقعی است که بکسی توهین شده باشد مگر حالا بشخص شما حرفی زدند

تهرانچی- ایشان گفتند شما این کار را کردید که تشنج بشود در این مملکت این توهین نیست ؛

مهندس فریور- بهمه گفتند بنده هم اخطار دارم بنده هم مطابق ماده ۱۰۹ اخطار دارم وزیر مالیه اینکه رای اعتماد ندارد نباید توی مجلس بگوید شماها باعث تشنج میشوید

رئیس- جلسه آتیه بروز سه شنبه قبل ازظهر موکول میشود دستور هم بقیه دستور امروز

مجلس چهل دقیقه بعد ازظهر ختم شد

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمدصادق طباطبائی

تصحیح

درشماره ۱۶۶ روزنامه رسمی صفحه ۵۵۲ ستون دوم سطر ۵۳ ضمن بیانات آقای رحیمیان عبارت «باین جهت حالا هم تذکر میدهم» زائد بوده وبایستی حذف شود.

اخبار مجلس

معرفی اسامی شعب پارلمانی از طرف رئیس اداره مطبوعات و رابط امور کمیسیونها

شعبه اول مقرعه ۲۰ شهریور ماه ۱۳۲۴ منتخبه از مجلس

آقایان : - انخمی - افشار صادقی - بوشهری یمین اسفندیاری - ملك مدنی - مهندس فریور - خلیل دشتی - رحیمیان - امیر تیمور - دکتر معاون سلطانی - شیخ الاسلامی - دکتر زنگنه - دکتر آقایان - دکتر مصدق - مؤید ثابتی - بهادری - آشتیانی ایرج اسکندری - ساسان - جایلی .

شعبه اول در تاریخ ۲۵ شهریور ماه ۱۳۲۴ تشکیل و هیئت رئیسه خود را بترتیب زیر انتخاب نمودند ؛

رئیس آقای دکتر مصدق - نایب رئیس آقای جایلی - مخبر آقای مهندس فریور

منشی آقای رحیمیان ، آقای افشارصادقی برای کمیسیون عرایض و آقایان ساسان وسلطانی برای کمیسیون مبتکرات انتخاب شدند

شعبه دوم مقرعه ۲۰ شهریور ماه ۱۳۲۴ منتخبه ازمجلس

آقایان : - کام بخش - شریعت زاده - عدل - جوادمسعودی - اقبال - حیدرعلی امامی - محمدطباطبائی گرگانی — شجاع - مجد - ذوالفقاری - عباس مسعودی - فداکار - لنگرانی - ذکائی - خلعت بری - بیات — مرآت اسفندیاری - صادقی - فاطمی .

شعبه دوم در تاریخ ۲۵ شهریور ماه ۱۳۲۴ تشکیل وهیئت رئیسه خود را بشرح زیر انتخاب نمودند ؛

رئیس آقای فاطمی - نایب رئیس آقای بیات مخبر آقای شریعت زاده

منشی آقایان : ذکائی - خلعت بری

برای کمیسیون عرایض آقای ذوالفقاری و برای کمیسیون مبتکرات آقایان لنگرانی — شریعت زاده

شعبه سوم مقرعه ۲۰ شهریور ماه ۱۳۲۴ منتخبه از مجلس

آقایان : گنابادی - پور رضا - شهاب - فرهودی - اسعد - ثقة الاسلامی - مخبر فرهمند - طوسی - دهستانی - بهبهانی - کبو - سیف پور فاطمی - حشمتی - حکمت - ملایری - فولادوند - اریه - دکتر طاهری - سنندجی - روحی

شعبه سوم درتاریخ ۲۵ شهریور ماه ۱۳۲۴ تشکیل وهیئت رئیسه خود را بترتیب زیر انتخاب نمودند ؛

رئیس آقای اسعد نایب رئیس آقای روحی مخبر آقای طوسی منشی آقای دهستانی برای کمیسیون عرایض ومرخصی آقای سیف پور فاطمی و برای کمیسیون مبتکرات آقایان فولادوند - روحی

شعبه چهارم مقرعه ۲۰ شهریور ماه ۱۳۲۴ منتخبه از مجلس

آقایان : اعتمادی ، مهندس پناهی ، اکبر، ظفری ، خاکباز ، سید محمد صادق طباطبائی ، اردلان ، نقابت ، نمازی ، مقدم ، اخوان ، نبوی، سید ضیاء الدین طباطبائی ، فرخ ، آصف ، دکتر مجتهدی ، تهرانی ، دکتر کشاورز ، دهقان ، اسکندری .

شعبه چهارم در تاریخ ۲۵ شهریور ماه ۱۳۲۴ تشکیل وهیئت رئیسه خود را بترتیب زیر انتخاب نمودند

رئیس آقای اسکندری - نایب رئیس آقای تهرانی - مخبر آقای نقابت - منشی آقای دکتر مجتهدی کمیسیون عرایض آقای خاکباز

کمیسیون مبتکرات آقایان : نمازی - دهقان

شعبه پنجم مقرعه ۲۰ شهریور ماه ۱۳۲۴ منتخبه از مجلس

آقایان : رفیع - حاذقی - دولت آبادی - معدل - اپیکچیان — کاظمی - تهرانچی - تیمورتاش - قبادیان امام جمعه - دری - تولیت - عماد تربتی - دله داری صدریه - فرود - دکتر فلسفی - علی دشتی - تجدد سرتیپ زاده .

شعبه پنجم در تاریخ ۲۵ شهریور ماه ۱۳۲۴ تشکیل و هیئت رئیسه خود را بشرح زیر انتخاب نمودند ؛

رئیس آقای امام جمعه - نایب رئیس آقای قبادیان - مخبر آقای دکتر فلسفی - منشی آقای حاذقی - کمیسیون عرایض آقای امام جمعه

کمیسیون مبتکرات آقایان : صدریه - کله داری .

شعبه ششم مقرعه ۲۰ شهریور ماه ۱۳۲۴ منتخبه از مجلس

آقایان : هاشمی - ذوالقدر - صدر قاضی - صفوی - عامری - فیروز آبادی - دکتر عبده - فرمانفرمائیان - تیموری - دکتر رادمنش - دکتر معظمی - مجدضیائی - جمال امامی - فشقائی - مظفر زاده - دکتر کیان - آوانسیان - نجومی - فتوحی

شعبه ششم درتاریخ ۲۵ شهریور ماه ۱۳۲۴ تشکیل وهیئت رئیسه خودرا بترتیب زیر انتخاب نمودند ؛

رئیس آقای فیروزآبادی - نایب رئیس آقای فتوحی - مخبر آقای صفوی ،
منشی آقایان ، دکتر کیان - صدرقاضی
کمیسیون عرایض آقای - مجدضیائی
کمیسیون مبتکرات - آقایان ، نجومی - ذوالقدر .

کمیسیون عرایض

کمیسیون عرایض و مرخصی در تاریخ ۲۵ شهریورماه ۱۳۲۴ تشکیل وهیئت رئیسه خود را بترتیب زیر انتخاب نمودند ،

رئیس آقای امام جمعه
نایب رئیس آقای مجدضیائی
مخبر آقای سیف پور فاطمی
منشی آقای خاکباز

سپس روزهای یکشنبه ، سه‌شنبه ، ۵ شنبه را درایام هفته برای تشکیل کمیسیون معین نمودند

سؤالات نمایندگان

ریاست مجلس شورای ملی

اینجانب راجع باداره تسلیحات ارتش وکارخانه های نظامی از آقایان وزیر جنك و وزیر دارائی سؤالی دارم تمنی دارم امر و مقرر فرمایند در مجلس حاضر شده جواب بدهند فرخ

ریاست مجلس شورای ملی

خواهشمندم دستور فرمائید آقای وزیر کشاورزی برای پاسخ دو سؤال زیر در مجلس شورایملی حضور بهم رسانند

۱ — بطوریکه انتشار دارد قبل از الغای انحصار پنبه سوء استفاده‌های گزافی در اداره کل پنبه بعمل آمده آیا برای کشف این سوء استفاده ها و تعقیب مسئولین ومرتکبین اقدامی بعمل آمده یانه ؟

۲ — آیا الغای انحصار پنبه مبتنی بر مطالعات کافی قبلی بوده وضرورت ویالااقل نافع بودن این اقدام تشخیص داده شده یاخیر

ابوالفضل حاذقی

انتصابات واحکام

وزارت کشور

پاسبار ۱ هرمز کیوان پایور اداره بازرسی بریاست شهربانی کرمان منصوب گردید

❀❀❀

آقای دکتر حسن پیرنهاد ازاین تاریخ بسمت معاونت دفتر نخست وزیر منصوب گردیدند .

❀❀❀

ابلاغ انتصاب آقای غلامرضا ایلخانی بسمت بخشداری جوارملفی وکماکان بسمت کارمندی اداره سیاسی انجام وظیفه خواهند نمود

تصویب نامه ها

شماره ۶۴۳۶ — ۲۴ر۶ر۳۲۴
وزارت دارائی

هیئت وزیران پیرو تصویبنامه شماره ۲۳۷۷۴ ۱۳۲۳ درجلسه بیست ویکم شهریورماه ۱۳۲۴ - طبق پیشنهاد شماره ۲۰۴۱۷ر۶۰۳۰ وزارت کشور تصویب نمودند .

ازتاریخ صدور این تصویبنامه .
ازکلیه خانه‌ها - مهمانخانه‌ها - مسافرخانه‌ها - قهوه خانه‌ها - مغازه‌ها - انبارها - وسایر محلهائی که باجاره میرود بنسبت مال‌الاجاره سالیانه صدی‌ده ازمستأجر بنفع شهرداری خمین وصول شود
تصویبنامه دردفتر نخست وزیر است

نخست وزیر

شماره ۱۱۶۴۰ ❀❀❀ ۲۴ر۶ر۱۳۲۴
وزارت دارائی

هیئت وزیران در جلسه بیست ویکم شهریور ماه ۱۳۲۴ طبق پیشنهاد شماره ۱۲۵۱۳ وزارت کشور تصویب نمودند ازتاریخ صدور این تصویب نامه عوارض مشروحه زیر .

۱ -- ازمعاملاتیکه دردفاتر اسناد رسمی انجام میشود ازبهای تمبر الصاقی باسناد صدی بیست
۲ — ازبهای اجناس فخاری صدی ۱۵
۳ — ازکافه رستورانها وبارها بشرح زیر ،
الف) ازکافه رستوران از ۲۰ تا ۷۰ ریال ماهیانه .
ب) ازبارهای شبانه ومهمانخانه‌ها از ۱۰۰ تا ۲۵۰ ریال ماهیانه .
۴ — ازحیواناتیکه درحوزه شهرداری کشتار میشود بشرح زیر ،
الف) ازهر گوسفند راسی ۱۰ ریال
ب) ازهر بز « ۵ «
ج) ازگاو « ۳۰ «
د) ازگوساله « ۲۰ «
بنفع شهرداری اراك وصول شود .
تصویبنامه دردفتر نخست وزیراست .

نخست وزیر

شماره ۱۱۶۲۸ ❀❀❀ ۲۴ر۶ر۲۴
وزارت دارائی

هیئت وزیران درجلسه بیست و یکم شهریورماه ۱۳۲۴ طبق پیشنهاد شماره ۱۱۶۴۶ بتاریخ — ۵ ر ۴ر۱۳۲۴ وزارت کشور تصویب نمودند از تاریخ صدور این تصویبنامه عوارض منظوره دررديف ۷ تصویبنامه شماره ۲۲۹۶۰ ر۲۲ر۱۲ر۱۳۲۳ راجع باماکن عمومی شهرداری بجنورد ازماهی ۵۰ الی ششصدریال بماهی بیست الی ششصدریال اصلاح میشود .

تصویبنامه در دفتر نخست‌وزیر است
م- ۴۲۷۶ نخست‌وزیر

شماره ۱۰۰۳۶ ❀❀❀ ۲۱ر۶ر۲۴
وزارت‌دارائی

هیئت وزیران درجلسه نوزدهم شهریور ماه ۱۳۲۴ طبق پیشنهاد شماره ۱۷۹۵۱ر۱ر۳۲۴۴۱ وزارت کشور تصویب نمودند از تاریخ صدور این تصویبنامه عوارض مشروحه‌زیر

۱) ازپوست گاو وگاو ماده هریکعدد ۲ریال
۲) از پوست گوسفند بطور کلی هریکعدد ۵۰ دینار
۳) ازحیواناتیکه در شهر نگاهداری می‌شود بترتیب زیر
الف) ازهر راس گاو و ماده گاو و گوساله و الاغ درسال ۱۰ریال
ب) ازهر راس اسب و مادیان و قاطر در سال ۱۰ ریال
ج) ازهر راس گوسفند وبز درسال ۳ریال
د) بره وبزغاله درسال ۱ریال
بنفع شهرداری بیجار وصول شود
تصویب‌نامه در دفتر نخست‌وزیر است

م- ۴۲۷۷ نخست‌وزیر

شماره ۱۱۶۳۸ ❀❀❀ ۲۴ر۶ر۱۳۲۴
وزارت دارائی

هیئت‌وزیران پیرو تصویبنامه‌شماره ۱۸۶۰ر۲۹ر۱ر۱۳۲۴ درجلسه بیست‌ویکم شهریور ماه ۱۳۲۴ برطبق‌پیشنهادوزارت کشور تصویب نمودند ازتاریخ صدور این تصویبنامه عوارض بشرح‌زیر

۱) — ازهرجریب زمین‌مزروعی واقع درحوزه شهرداری سالیانه چهارریال .
۲) — از طواحین هریك ازسیصد تا هفتصد ریال سالیانه .
۳) — ازپروانه کسبه وپیشه‌وران نفری سالیانه تار ۲۴۰ ریال‌به تشخیص انجمن شهربنفع شهرداری، اقلید دریافت وبدرآمد شهرداری منظور گردد .
تصویب‌نامه دردفتر نخست وزیر

نخست وزیر

شماره ۱۱۶۴۴ ❀❀❀ ۲۴ر۶ر۳۶۴
وزارت‌دارائی

هیئت وزیران‌پیرو تصویبنامه‌شماره ۲۲۰۰۲ر۱۱۱۶ر۱۳ر۱۲ر۱۳۲۳ در جلسه بیست و یکم شهریورماه ۱۳۲۴طبق پیشنهاد شماره۹۳۶۲وزارت کشور تصویب نمودند بجای‌ماهی‌یکصدریال عوارض گرمابه های‌ساوه‌موضوع‌تصویبنامه شماره ۲۲۰۰۲ر۱۳ر۱۲ر۲۳ بماهی‌ده‌ریال ازتاریخ صدوراین‌تصویب نامه‌ازگرمابه‌هاعوارض‌بنفع‌شهرداری‌ساوه‌وصول گردد
تصویبنامه دردفتر نخست وزیراست .

نخست وزیر

چاپخانه مجلس